

IMIĘ I NAZWISKO

Prof. dr hab. Tomasz Ignacy Kaczmarek

ADRES E-MAIL ORAZ STRONA INTERNETOWAtomasz.kaczmarek@amu.edu.pl<https://www.researchgate.net/profile/Tomasz-Kaczmarek-3>**WYKSZTAŁCENIE**

Prof. dr hab. Tomasz Kaczmarek (ur. w 1962 r. w Gnieźnie) jest absolwentem:

- Kierunku Geografia, specjalność Gospodarka Przestrzenna i Planowanie Przestrzenne na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM (1986 r.)
- Podyplomowego Studium Samorządu Terytorialnego na Wydziale Prawa i Administracji UAM w Poznaniu (1991 r.).

Profesor Tomasz Kaczmarek brał udział w wielomiesięcznych pobytach naukowych w ramach stypendiów: DAAD (Mannheim – 1992 r.) Bawarskiego Ministerstwa Nauki (roczne studia podyplomowe na Uniwersytecie Friedrich- Alexander w Erlangen-Nurnberg - 1992), Ministerstwa Nauki Niemiec: Europa Fellows (3-letni pobyt na Uniwersytecie Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, 2001-2003) oraz Uniwersytetu Christiana-Albrechta w Kilonii (dwa miesięczne pobyty naukowe 1996, 2018). Odbýwał krótkie staże w instytucjach europejskich (m.in. Rada Europy).

PEŁNIONE FUNKCJE

- Od 2007 r. kieruje Zakładem Systemów Osadniczych i Zarządzania Terytorialnego na Wydziale Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.
- Jest inicjatorem powstania i Dyrektorem Centrum Badań Metropolitalnych UAM (od 2009 r.).
- Prof. dr hab. Tomasz Kaczmarek w kadencji 2020-2023 został wybrany przez środowisko akademickie na reprezentanta dyscypliny Geografia Społeczno-Ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna w Radzie Doskonałości Naukowej – organie państwowym działającym na rzecz rozwoju kadry naukowej.
- Jest członkiem Komitetu Nauk Geograficznych Polskiej Akademii Nauk.
- Od 10 lat zasiada w Komitecie Sterującym Commission on Geography of Governance – International Geographical Union.
- W kadencji 2023-2026 jest wiceprzewodniczącym Komisji Nauk o Ziemi i Środowisku przy O/PAN w Poznaniu.
- W latach 2002-2010 był koordynatorem uczelnianym, pełnomocnikiem Rektora UAM ds. wymiany międzynarodowej studentów i wykładowców Erasmus.

ZAINTERESOWANIA NAUKOWE

Profesor Tomasz Kaczmarek reprezentuje dyscyplinę naukową Geografia Społeczno-Ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna.

Badania prowadzi na wielu płaszczyznach i w wielu skalach przestrzennych, od lokalnej, metropolitalnej, regionalnej i krajowej po międzynarodową: europejską i globalną.

Jego zainteresowania naukowe skupiają się wokół następujących zagadnień:

- 1/ Rozwój lokalny i regionalny.
- 2/ Procesy metropolizacji, zarządzanie i planowanie w obszarach metropolitalnych.
- 3/ Struktury terytorialno-administracyjne i ich reformy w Polsce i w krajach europejskich.
- 4/ Zarządzanie strategiczne w jednostkach samorządu terytorialnego.

- 5/ Procesy suburbanizacji w miejskich obszarach funkcjonalnych.
- 6/ Partycypacja społeczna w planowaniu przestrzennym.
- 7/ Struktura przestrzenno-funkcjonalna handlu detalicznego od skali globalnej do lokalnej.
- 8/ Zagraniczna współpraca samorządów lokalnych.

WYKAZ PUBLIKACJI

Dorobek profesora obejmuje blisko 200 publikacji, w tym autorskie oraz redagowane monografie, rozdziały w książkach i dziesiątki artykułów w czasopiśmie krajowych i zagranicznych. Wśród dokonania Profesora wyróżnić należy opracowanie podstaw teoretycznych i stworzenie modelu badań empirycznych podziałów terytorialnych i ich reform (autorska książka „Struktury terytorialno-administracyjne i ich reformy w krajach europejskich”), ustrojów i procesu integracji metropolitalnej (współautorska z prof. Ł. Mikułą książka „Ustroje terytorialno-administracyjne obszarów metropolitalnych w Europie”). Jego badania w ostatnich latach koncentrują się na zagadnieniach zintegrowanego zarządzania i planowania w obszarach metropolitalnych oraz partycypacji społecznej w procesach decyzyjnych w gospodarce przestrzennej z wykorzystaniem systemów informacji geograficznej (PPGIS).

Profesor T. Kaczmarek jest współredaktorem i współautorem unikatowej monografii poświęconej przestrzennym implikacjom przemian społeczno-gospodarczych w Polsce w latach 1989-2022: Churski, P., Kaczmarek, T., Eds., 2022. „Three Decades of Polish Socio-Economic Transformations: Geographical Perspectives”. Berlin: Springer International Publishing.

Wykaz publikacji:

<https://researchportal.amu.edu.pl/info/author/UAM22992/Profil%2Bosoby%2B%25E2%2580%2593%2BTomasz%2BKaczmarek%2B%25E2%2580%2593%2BUniwersytet%2Bim.%2BAdama%2BMickiewicza?r=publication&tab=publications&conversationPropagation=join&sort=&lang=pl&pn=1&cid=106531>

AKTYWNOŚĆ KONFERENCYJNA

Prof. Tomasz Kaczmarek Uczestniczył w ponad 100 konferencjach, w tym w wielu zagranicznych ośrodkach akademickich i w ramach kongresów takich organizacji jak AAG, IGU, AESOP i ERSa, Deutsche Kongress für Geographie, m.in. Berlin, Berno, Birmingham, Bratysława, Cluj-Napoca, Dublin, Drezno, Frankfurt n. Menem, Guangzhou, Hanower, Hajdarabad, Jerozolima, Kolonia, Kilonia, Lecce, Lipsk, Lizbona, Londyn, Los Angeles, Montpellier, Nowy Jork, Paryż, San Francisco, Sofia.

PROJEKTY BADAWCZE

Profesor Tomasz Kaczmarek był koordynatorem i wykonawcą grantów KBN, NCBiR, UE oraz projektów i ekspertyz ministerialnych i samorządowych szczebla regionalnego, metropolitalnego, powiatowego i gminnego (m.in. strategie, studia rozwoju, koncepcje zagospodarowania przestrzennego, delimitacja NUTS). W oparciu o wyniki projektu „Geoportal wspierający partycypację społeczną w planowaniu przestrzennym”, dofinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Badań Stosowanych, opracował wraz z zespołem CBM UAM metodologię partycypacyjnego planowania przestrzennego. Głównym celem naukowym projektu było stworzenie metodyki partycypacji społecznej w planowaniu przestrzennym z wykorzystaniem danych geoprzestrzennych oraz internetowych narzędzi komunikacji. Aplikacje innowacyjnych narzędzi geoankiety i geodyskusji szeroko wdrażane są obecnie przez samorządy lokalne i organizacje pozarządowe w konsultacjach społecznych na terenie całego kraju. Wyniki projektów samorządowych publikuje w serii Biblioteka Aglomeracji Poznańskiej.

<http://cbm.amu.edu.pl/category/publikacje/biblioteka-aglomeracji-poznanskiej/>

PROWADZONE ZAJĘCIA DYDAKTYCZNE

Wykłady nt. samorządu terytorialnego, planowania przestrzennego, zintegrowanego zarządzania w Polsce i w Europie oraz liczne wykłady kursowe z geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej.

Profesor Tomasz Kaczmarek, wypromował blisko 250 magistrów oraz 5 doktorów (ich prace doktorskie nagradzane były w konkursach o Nagrodę Miasta Poznania, pisma Samorząd Terytorialny, KPZK PAN). Prowadził wykłady na uczelniach w Portsmouth, Joensu, Bratysławie, Usti nad Łabą, Kilonii i Bremie.

POZOSTAŁE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Profesor Tomasz Kaczmarek jest laureatem:

- Zespołowej Nagrody Prezesa Rady Ministrów za osiągnięcia naukowo-techniczne jako współredaktor (z prof. Ł. Mikułą) innowacyjnego pracowania planistycznego pt. „Koncepcja Kierunków Rozwoju Przestrzennego Metropolii Poznań – podejście zintegrowane” (2017 r.),
- Nagrody Rady Ministrów (wraz z prof. R. Matykowskiem) za „Projekt reformy terytorialnej kraju” (1992 r.),
- Nagrody Ministra Edukacji i Nauki za autorską monografię „Struktury terytorialno-administracyjne i ich reformy w krajach europejskich” (2006 r.),
- Nagrody Ministra Inwestycji i Rozwoju w kategorii krajowe publikacje za współautorską książkę "Zastosowanie aplikacji geoankiety i geodyskusji w partycypacyjnym planowaniu przestrzennym - dobre praktyki" (2019 r.)
- Nagrody im. Generała Ignacego Prądzyńskiego przyznawanej przez Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP O. w Poznaniu za badania w zakresie planowania transportu, znaczące dla rozwoju Poznania i Wielkopolski (2011 r.).
- Naukowych Nagród Rektora UAM, I, II i III stopnia.

W trakcie Dekady Jubileuszowej UAM 2009-2019, profesor Tomasz Kaczmarek został wyróżniony nagrodą Fundacji UAM „Doskonałość w nauce – użyteczność w praktyce”, realizując indywidualne i zespołowe badania oraz działania naukowe o charakterze aplikacyjnym (2020 r.).

Profesor od 2010 r. jest redaktorem serii wydawniczej Biblioteka Aglomeracji Poznańskiej poświęconej problemom rozwoju obszarów metropolitalnych w Polsce i na świecie (dotąd 35 zeszytów). Jest członkiem rady redakcyjnej czasopism: Geospace, Folia Geographica Socio-Economica, Acta Geographica Universitatis Comeniana, Space-Society-Economy, Konwersatorium Wiedzy o Mieście, Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna.

WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM

Profesor Tomasz Kaczmarek współpracuje jako konsultant i ekspert z różnymi instytucjami w kraju i w regionie Wielkopolski: Instytutem Rozwoju Miast i Regionów (m.in. konsultant Krajowej Polityki Miejskiej do 2030 r.), Związkiem Miast Polskich, Urzędem Marszałkowskim w Poznaniu, Stowarzyszeniem Metropolia Poznań, Starostwem Powiatowym w Poznaniu, Urzędem Miasta Poznania, samorządami gminnymi, Fundacją Rozwoju Miasta Poznania, Muzeum Narodowym w Poznaniu. Silne są związki pracy naukowej Profesora z aplikacyjnym wykorzystaniem wyników badań jego i kierowanych przez niego zespołów. Kierował licznymi zespołami badawczymi w ramach działalności Centrum Badań Metropolitalnych, w tym koordynował przez 10 lat pracami Konsorcjum Badań nad Aglomeracją Poznańską (cztery największe uczelnie Poznania), czego efektem były m.in. strategie rozwoju: Aglomeracji Poznańskiej 2020, ZIT MOF Poznania, Powiatu Poznańskiego 2030 oraz gminy Tarnowo Podgórne 2030. W latach 2019-2020 był naukowym konsultantem w procesie tworzenia Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. Utworzone i kierowane przez Profesora Centrum Badań Metropolitalnych UAM stało się unikatowym w Polsce zapleczem eksperckim tworzącej się Metropolii Poznań oraz wzorcem dla innych obszarów metropolitalnych w kraju i w Europie. Liczne opracowania eksperckie, strategie i plany rozwoju, warsztaty planistyczne i Akademie Metropolitalne oraz współorganizowane Forum Gospodarcze Metropolii Poznań, stworzyły podwaliny pod zacieśnienie współpracy samorządów aglomeracji poznańskiej. Jej rezultatem są spektakularne działania, jak na przykład wspólna Koncepcja Rozwoju Przestrzennego Metropolii Poznań, opracowanie strategii i wdrożenie programów finansowanych przez UE - Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, w tym - wspólnie z samorządem województwa - projektu Poznańskiej

Kolei Metropolitalnej oraz koordynowanie zarządzania w skali miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania (Stowarzyszenie Metropolia Poznań). Rezultaty współpracy z Centrum Badań Metropolitalnych UAM zaowocowały nagrodami i wyróżnieniami dla ww. Stowarzyszenia (m.in. w 2016 r. Stowarzyszenie Metropolia Poznań zostało laureatem konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania – Razem dla rozwoju” pod patronatem Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju). Współpraca na linii nauka-samorząd, którą w ostatniej dekadzie koordynował prof. Tomasz Kaczmarek została uznana za modelową przez Instytut Rozwoju Miast w Krakowie, monitorujący procesy kooperacji w miejskich obszarach funkcjonalnych (wg Zarządzanie i współpraca w miejskich obszarach funkcjonalnych. Raport o stanie polskich miast, 2017). Prof. Tomasz Kaczmarek od lat prowadzi działalność popularyzatorską w Wielkopolsce. Publikuje w regionalnych czasopismach takich jak: Przegląd Wielkopolski, Biuletyn Wielkopolskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego, Magazyn Drzewo Franciszka Fundacji Zakłady Kórnickie a także w seriach wydawniczych: Biblioteka Aglomeracji Poznańskiej oraz Debaty Poznańskie. Należy do grupy inicjatywnej Debat Poznańskich, które prowadzone są przez Fundację Rozwoju Miasta Poznania od kilku lat i dotyczą wybranych zjawisk/trendów społeczno-gospodarczych zachodzących we współczesnym świecie z określeniem ich praktycznych implikacji dla funkcjonowania i rozwoju Poznania.